

"מאשה יוזפולסקי, מאמניות הוידאו המרתקות והמוכשרות הפועלות היום בארץ, הוזמנה ליצור תערוכה ייחודית לחלל הגלריה בבארי. "בתוך SiO2" (2016) הוא מיצב המורכב משתי עבודות וידיאו מסונכרנות ומערכת קול אחת, ועבודת וידיאו נוספת בחלל ההקרנה. כבעבודותיה הקודמות, גם כאן מתלווה לעבודה תחושה פיוטית, עמומה, חידתית, וביקורתית. בעבודה זו ניתן לראות המשך של העיסוק באתרי הסף של האיווי, בכמיהה שלעולם אינה באה על סיפוקה, המתבססת על החסר הטבוע בנו, והצורך שלנו באהבה ובהכרה מהאחר. כמיהה אל הממשי, אל השלמות הבלתי ניתנת לאחיזה, ובעיוורון כמרחיב את שדה הראייה לריבוי של ערוצי הכרה וחישה. התערוכה מעלה שאלות בנוגע למעמדו של הצילום כמתווך עיוור ומסמנת אפשרות של הרחבת שדה הראייה בזכות עיוורון מובנה זה, עיוורון כחוסר היכולת הקיומית שלנו לראות את המציאות שאנו חיים בה, להבינה, ולהשלים איתה.

בשני המסכים מופיע צבע אדום קארנליאן (SiO2) המייצג אור ממוסך, חולה ופוסט-אנושי, המקושר גם לשקיעות כתומות-אדומות המזוהות עם הנשגב והעודפות. מוטיב היער מסומן כאתר אבדון ואסון מהבהב עם הבלחות פועמות של אור קארנליאני שמאזכר פנס זרקור, מגדלור, אושמש מקולקלת. כל אלו מסמלים את חוסר השלמות, את העיוות והקלקול שמכונן את המצב האנושי.

הסרט הראשון מתעד התרחשות בחלל חדר ההתעמלות בו ילדים יחפים הלבושים בלבן ניצבים על קצות האצבעות. בתנועה עיקשת הילדים מפנים את זרועותיהם כלפי התקרה כאל מרחב של הלא ידוע הנושא את פוטנציאל הטרנספורמציה. רגע ההמראה מושהה ונמתח להווה תמידי בחזרה אינסופית; הילדים מוארים באור עילי בזהר, זוהרים בלובן בגדיהם ונדמים לשליחים, המדברים בשפת המשחק אודות הזיה, הולוגרמה, חלימה ומתת משוערים. הילדות כשלב מעבר מכילה עתידים אפשריים ובה בעת את כל שכבות השכחה, הגלויות והמוצפנות של העבר. הילדים בזכותם ובתמימותם מגלמים את הכמיהה האנושית למילוי החסר הטבוע בהווייתנו, לתיקון.

הסרט השני מתמקד בתיעוד התרחשות בחלל המטווח בו ניצב צלף עיוור עם גבו המופנה ללוחות המטרה. בשפת גוף מגמגמת ומשתהה הוא עסוק בהכנה, דריכה וכיוון הרובה לעבר המצלמה כאל מטרה בלתי נראית תוך קיפאון או תרדמה פתאומית. בעבודת וידיאו זו אנו נמצאים בתווך בין הנכות המנטאלית שלנו במציאות בה הדמנציה הפכה למגפה לבין השאיפה להישרדותם של שרידי אידיאולוגיה ושחרור. הצלף כשכיר החרב של הרוח מסומן כאן כקורבן כאשר הוא מפנה את פניו כלפי מעלה אל השמש החשמלית של סט הצילום.

הצלף הטוען את נשקו ומאיים לירות, מעומת עם הילדים בלבן, שניהם קורבנות של המציאות החולה. מאחדת את שני הסרטים פעולת המצלמה שנעה באיטיות רבה, מתקרבת ועולה מהרגליים כלפי מעלה אל הראש, ושוב מתרחקת. קצב אחיד שמששה את זמן ההתרחשות והופך את הסצנות השונות לאחת.

שמונה עשר משפטים מופיעים בסרטים בשלושה צמדים כאשר האחד הוא שאלה והשני סוג של תשובה שהיא חידה בפני עצמה. מערכת הקול בחלל משמיעה ציטוט/קריינות במספר שפות של השיר Donaukinderr (ילדים של דונאי) של להקת Rammstein, המרפרר לאגדת החלילן מהמלין: "דגלים שחורים בעיר/ כל החולדות גדולות ושמחות. / הכל מורעל./ אנשים עזבו./ איפה הילדים?/ איש לא יודע מה קרה./ איש לא ראה כלום." מלמולי דיבור בלתי קריא וצלילי הברות אחרים, מקטע של נגינת חליל, דגימת קול המים הנשמעת כשברי קרח או גשם וקריאות טווס. הסאונד המורכב משברי מילים בשפות שונות ומקטעי צלילים אופייני ליצירתה של מאשה יוזפולסקי. גם מופעי השפה יוצרים חסר פעור שלא ניתן לגשר עליו.

בחלל הפנימי מוקרן הסרט Noli Me Tangere (2008). הסרט חושף מהלך שטיפה של צילומי משפחה ועקירה של עיני דגים - שתי ההתרחשויות נארגות זו בזו ומתועדות בחלל אפל בו מתקיים שיתוף פעולה בין גבר הרוחץ צילומים כאקט מהופך לפיתוח תמונות, לבין ילדה היושבת מולו ומנגבת בקפידה את שרידי הדיו. שישים וארבעה גלגלי עיניים של דגי סלמון נעקרות, נישאות על כפית פורצלן ומונחות בתוך כלי קריסטל. Noli Me Tangere היא קריאת הצלוב המופנית למריה מגדלנה כצו הרחקה לאחר תחייתו ומסמנת את שניהם כנגועים ומנועים מהפרת הגבול ביניהם. קריאת הצלוב היא דחיית המגע בסביבה מחליאה. ככזו היא קריאה לשחרור אפשרי. העיוורון כקללה עובר טרנספורמציה ונחשף כמתת.